

Список використаних джерел:

1. Ідрісов Б. Електоральна культура населення України в умовах трансформації суспільства: автореф. дис. ... канд. соціол. наук: 22.00.04 / Б. Ідрісов. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2006. – 38 с.
2. Победа Н. Моделі української ідентичності / Н. Победа // Доповідь на конференції українських випускників програм наукового стажування в США, Львів, 18-21 вересня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kennan.kiev.ua>.

Константинівська А.К.

аспірант,

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ ЯК НОВИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

За дослідженнями останніх років, використання інформаційно-комунікаційних технологій надає громадянам можливості безпосередньої участі в політичних процесах, цьому сприяють використання різних електронних інструментів, як наприклад проведення онлайн-консультацій та дискусій, використання електронних петицій [3]. Криза традиційних державних каналів комунікації призвела до відсторонення представницької влади від громадянського суспільства. Політики та державні службовці не підтримують конструктивний діалог з громадянами, що спричиняє розчарування та недовіру до політичної системи, які згодом проявляються в низькій явці на виборах та пасивній політичній позиції [5].

Електронна демократія розширює можливості участі громадян у процесах обговорення та ухвалення державних рішень; використання інструментів електронної демократії дозволяє глибоко усвідомити державні процеси, покращити свою компетентність в широкому колі питань. Завдяки новим технологіям, вага голосу та думки одного громадянина стала найбільшою за всі часи [3, с. 70]. Розширення участі громадян через електронні канали комунікації призводить до додаткової легітимації державної влади, більшої прозорості та ефективності використання державних ресурсів. Щоб посилити довіру громадян до влади необхідно їх активно залучати до формування порядку денного та процесів ухвалення державних рішень. Тільки в умовах відкритих дискусій, обміну інформацією, можливості виражати свої думки та ідеї можна стати відповідальним громадянином з вираженою політичною позицією [1, с. 96].

Науковці відзначають, що потенціал нових електронних каналів комунікації, не тільки в оперативній та прозорій передачі політичної інформації, а й у підвищенні якості організаційних процесів між органами державної влади та громадянським суспільством. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій є стратегічною умовою для інституційної

перебудови політичної системи країни. Електронні технології це не тільки новий засіб комунікації, вони можуть змінювати соціальну структуру суспільства, реорганізувати взаємодію органів державної влади та громадянського суспільства та політичну систему загалом [2, с. 21].

Інструменти електронної демократії пропонують зручні та ефективні способи взаємодії громадян як з органами державної влади, так і сприяють горизонтальній взаємодії між собою, що є необхідною умовою інституційного структурування громадянського суспільства [4, с. 40]. Також, важливо, що нові інструменти забезпечують можливості зворотного зв'язку, наприклад процедура подачі електронних звернень та скарг з різних питань дає можливість отримати вичерпну, кваліфіковану відповідь; надання онлайн-консультацій представниками державної та місцевої влади; проведення дистанційних обговорень прийнятих законопроектів та ухвалених рішень. Після таких кроків, громадськість стає більш відповідальною та компетентною в питаннях державного управління та національного законодавства [5]. За таких умов, активізується громадянська позиція, що в майбутньому спричиняє широке використання своїх прав, сприяє участі у процесі створення та реалізації державної політики для захисту власних інтересів [4]. Електронна демократія дозволяє сформуванню інформаційного суспільства з видозміненою структурою суспільних відносин [2, с. 23], інформаційні технології поступово змінюють цінності, установки, виникають нові моделі поведінки та модернізовані політичні інститути.

В Україні, для запровадження електронної демократії, необхідно сформувати на державному та місцевому рівнях механізми ефективною електронної громадської участі. Мають бути створені навчальні програми з електронного урядування, що сформують в громадян культуру залучення нового типу. Для цього необхідно вивчати досвід інших країн, з питань впровадження електронного урядування, для його адаптації до українських реалій. Україна із запровадженням інструментів електронної демократії підвищить рівень прозорості та ефективності органів державної та місцевої влади, посилить відповідальність політиків перед електоратом, сформує розвинуте та політично активне громадянське суспільство [2]. Зараз, це заважає зробити недосконалу нормативно-правова база, слабка інформаційна інфраструктура та низький рівень політичної активності населення.

Підсумовуючи, електронна демократія сприяє розвитку інформаційного суспільства з високим рівнем громадянської відповідальності. Головним завданням альтернативних каналів електронної комунікації є залучити громадян на усіх етапах формування політики, прийти до узгоджених висновків для ухвалення політичних рішень, які будуть задовольняти інтереси широкого кола громадян.

Список використаних джерел:

1. Даль Р. О демократии. – М.: Аспект Пресс, 2000.
2. Митко, А. М. (2011). Електронна демократія в дії. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Міжнародні відносини, (20), 20-23.

3. Саркісова, К. (2007). Електронна демократія як форма політичної комунікації в сучасному суспільстві.
4. Сіленко, А. (2004). Інфокомунікаційні технології та розвиток громадянського суспільства.
5. Schimmelfennig, F. (2014). Democracy promotion and civil society in Eastern Europe: Conclusions. In *Civil society and democracy promotion* (pp. 217–233). Basingstoke: Palgrave Macmillan UK.

Леванчук І.В.

аспірант,

*Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

ОСОБЛИВОСТІ ГЕОСТРАТЕГІЇ США ЩОДО УКРАЇНИ ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА

Д. Трамп, який прийшов до влади в США під гаслами ізоляціонізму та захисту американської промисловості в 2017 р., первинно наголошував на пріоритетній ролі Європейського Союзу у вирішенні української кризи. З 2014 р. ЄС, будучи основним геополітичним гравцем у регіоні, продовжував активно протистояти Росії в контексті її дій на території України, що детермінувало початок економічної війни та політичних санкцій. Тому американський лідер пропонував Євросоюзу визнати відповідальність за Україну як частину Європи, а не «зону впливу» Росії, та самостійно вирішити українсько-російський конфлікт. Звичайно, повна бездіяльність США у даному разі означала б їхнє відсторонення від європейських справ та переорієнтацію на інші регіони світу. З іншого боку, вирішення ситуації в Україні виключно у процесі взаємодії ЄС та РФ вимагало б від європейських чиновників налагодження діалогу з офіційною Москвою та, як наслідок, певних поступок на користь останньої.

На нашу думку, за такого розвитку подій Євросоюз утратив би позиції беззаперечного лідера в регіоні, а система європейської безпеки та стабільності мала б трансформуватися з урахуванням геополітичних претензій Росії. Зважаючи на це, адміністрація США вирішує підключитися до процесу врегулювання українсько-російського конфлікту на двосторонній основі, ведучи перемовини безпосередньо з РФ. Призначення Спеціальним представником Державного департаменту США з питань України К. Волкера дозволило США відсторонитися від багатосторонніх форматів переговорів щодо вирішення української кризи, одночасно залишаючись у контакті з Росією та, по суті, продовжуючи з нею «геополітичні торги» щодо трансформації глобального балансу інтересів.

Отже, США не могли поступитися позиціями своїх союзників у Європейському регіоні та прагнули до відновлення своєї глобальної першості,